

CENTRUL INDEPENDENT PENTRU
DEZVOLTAREA RESURSELOR DE MEDIU

ALBURNUS MAIOR
Rosia Montana
W O R K I N G F O R

Catre : Agentia Regionala pentru Protectia Mediului Sibiu
Str. Hipodromului Nr. 2 A
Sibiu
Judetul Sibiu
Fax: 0269 444145
E-mail: office@arpm7c.ro

Nr. inreg 1012/28.09.2007

Stimata Doamna, Stimat Domn,

Subscrisele Asociatia Alburnus Maior, cu sediul in Str. Berk, Nr. 361, Rosia Montana, Judetul Alba si Asociatia Centrul Independent pentru Dezvoltarea Resurselor de Mediu, cu sediul ales pentru corespondenta in Str. Emil Racovita, Nr. 16/5, Cluj-Napoca, Judetul Cluj, in temeiul Art. 21. - (1) si art. 30 alin. (2) al HG 1076/2004, formulam urmatoarele comentarii privind Proiectul de plan si Raportul de mediu pentru „Modificare Plan Urbanistic Zonal - zona de dezvoltare industrială Rosia Montana”, titular Rosia Montana Gold Corporation :

I. Motive pentru care consideram ca procedura de elaborare a PUZ Zona de Dezvoltare Industrială Modificată, implicit si procedura de evaluare de mediu pentru acest plan, ar trebui sa inceteze.

1. Asa cum am sustinut si in contestatia noastra **Nr. 501/6.07.2006**, RMGC nu are dreptul de a initia proceduri de modificare a Planurilor de Urbanism Rosia Montana, nedetinand o licenta miniera pentru exploatarea propusa la Rosia Montana, mai precis o licenta care sa aprobe tehnologia, dimensiunea si paramentrii exploatarei propuse. RMGC detine la momentul de fata numai licenta de exploatare transferata de la Minvest Deva. Proiectul propus de catre RMGC prin dimensiunile sale, tehnologia si capacitatea sa de productie este distinct fata de exploatarea practicata de catre Minvest Deva. Ori, Minvest Deva nu a desfasurat activitati miniere in baza acestei licente cu potential impact asupra dezvoltarii urbanistice, in sensul necesitatii stramuarii si relocarii populatiei si a vatrei satului si a instituirii de interdictii de construire. Autoritatea competenta Agentia Nationala pentru Resurse Minerale a facut numeroase precizari in acest sens intr-o serie de dosare aflate pe rolul instantelor din tara (de exemplu dosarul 434/64/2006 al Curtii de Apel Brasov), aratand ca perimetrul licentei miniere Rosia Montana include numai carierele Carnic si Cetate si nicidecum 4 cariere de exploatare. Autoritatea competenta arata de asemenea ca la transferul acestei licente in anul 2000 nu s-a produs nici o modificare a conditiilor de exploatare si a perimetrului.

RMGC a declarat in mod oficial ca doreste o actualizare a licentei pe care o detine, in sensul de a corespunde efectiv propunerii sale de proiect la Rosia Montana (a se vedea memoriul tehnic si SIM depuse la Ministerul Mediului in vederea obtinerii acordului de mediu pentru Proiectul Rosia Montana). Pana la momentul de fata nu exista o hotarare de guvern care sa aprobe o astfel de licenta de exploatare « actualizata » in perimetrul Rosia Montana.

Astfel, consideram ca Planurile de Urbanism ale Comunei Rosia Montana in vederea implementarii proiectului minier propus de catre RMGC pot fi elaborate/actualizate numai in momentul cand acesta detine o licenta miniera valida si numai in prezenta notificarii din partea Agentiei Nationale pentru Resurse Minerale prevazute la **Art.41 al Legii Minelor, pct (1) si (2)**: « Autoritatea competenta va informa in scris, in termen de 10 zile de la data intrarii in vigoare a licentelor de exploatare, consiliile judetene, consiliile locale si prefecturile judetene in raza carora se afla perimetrele concesionate, despre activitatile miniere si perimetrele concesionate prin aceste licente ; (2) In termen de 90 de zile de la primirea informarii prevazute la alin.(1), consiliile judetene si consiliile locale vor modifica si/sau actualiza planurile de amenajare a teritoriului si planurile urbanistice generale existente, pentru a permite executarea tuturor operatiunilor necesare desfasurarii activitatilor miniere concesionate ».

2. La momentul de fata este in curs de aprobare finala Programul de Inchiderea a Minelor titular Mininvest Deva Filiala RosiaMin, (realizat de Westconstruct SRL si Nordische Proiect SRL in perioada 2005-2007). PUZ propus este incompatibil cu acest program de inchidere a minelor si nici din punct de vedere legal PUZ Zona de Dezvoltare Industriala RMGC nu poate co-exista cu programul de inchidere a minelor Mininvest Deva.

Cf acestui plan, lucrarile de inchidere a **carierelor** (in special Cariera Cetate si Cariera Napoleon) vor include: reprofilare taluzuri cu denivelari accentuate, prin impuscare; nivelarea suprafetelor si umplerea golurilor; acoperirea suprafetelor cu sol vegetal; plantari de puieti si inierbare. **Gurile de acces si galeriile de mina** vor fi, in majoritatea lor inchise si consolidate, prin crearea unui rambleu interior de pietris si pamant, pentru sustinerea peretilor pe primii 50 m si blocarea gurii de acces cu zidarie de piatra. In total, haldele de la Rosia Montana imagazineaza o masa de 3,9 mil m³ si ocupa o suprafata de 14 ha. Lucrarile de inchidere a **haldelor** vor include in principal: reprofilare taluzuri; constructie zid de sprijin din gabioane umplute cu piatra sparta; regularizare a vailor, cu praguri de fund din beton; sant pe platforma haldei, din zidarie de piatra; canal din zidarie pentru evacuarea apelor de pe platforme; camin de masurare a debitului; conducte PEHD pentru ape; plantari puieti de mesteacan si pin; strat de pamant vegetal pe platforme; saltea organica biodegradabila preinsamantata, pe taluzuri, pentru controlul eroziunii. Principalele lucrari ce vor fi efectuate pentru inchiderea celor 4 **iazuri de decantare** vor fi: drenare a apei limpezite prin canal de scurgere; saparea unor terase in corpul barajelor, pentru reducerea pantelor; colmatarea golurilor si a zonelor mai joase, unde balteste apa; acoperirea cu sol vegetal si saltele preinsamantate biodegradabile; inierbarea depozitului de steril. Cele 7 **incinte** ale fostei E.M. Rosiamin cuprind terenuri si cladiri industriale sau de birouri. Toate constructiile din aceste incinte sunt propuse spre demolare prin Programul de inchidere (cu exceptia zonei unde se afla Muzeul Mineritului): Incinta Verkes – 15.090 mp (in spatele primariei); Statia de pompe-compresoare – 5.066 mp; Incinta sector I – 1806 mp; Sediul administrativ Rosiamin - 21.746 mp, incluzand muzeul; Gura Minei – Sfanta Cruce – 6266 mp; Uzina de Preparare Gura Rosiei – 39.926; Aprabus – statia de concasare – 13.149 mp. Programul de inchidere a fostei exploatare miniere propune un numar de 5 **statii de epurare a apelor de mina**, dintre care una mai complexa si cu o capacitate mai mare (la galeria Sfanta Cruce) si patru mai mici si mai simple, amplasate la aval de gurile galeriilor Verkes, Manesi-V.Nanului, Incinta 820-statia de compresoare, Coasta-Aurora-Iuliana si baza haldelor Gauri-Hop-V.Verde. Statia de epurare de la Sfanta Cruce va fi amplasata la cota 720 m, langa DJ 742, pe locul actualei incinte care deservea fosta linie ferata miniera. Aceasta statie va avea o capacitate de procesare cel putin la debitul actual al apelor de mina de aici – de 29 l/s si va cuprinde mai multe bazine de alcalinizare,

decantare, floculatie si filtrare namol. Celelalte 4 statii de epurare vor fi constituite din cele 3 bazine – respectiv pentru drenare anaeroba pe pat de calcar, pentru reducerea aciditatii, pentru sedimentare si pentru filtrare biologica – intr-un bazin de tip mlastina anaeroba, cu plantatie de papura. La acestea se adauga un **program complex de monitorizare** pe perioada lucrarilor de inchidere si mai ales dupa finalizarea acestora – a calitatii factorilor de mediu si sanatatii ecosistemelor locale.

Finantarea acestui program este de cca. 30 milioane de EUR, alocati pe durata a, 5 ani de lucrari, dupa cum urmeaza:

- i. 30.555.459 RON – ecologizare iazuri de decantare
- ii. 23.437.743 RON – ecologizare halde si cariere, din care
  - 16.901.452 RON – Masivul Cetate (cu cariera Cetate)
  - 5.617.058 RON – Masivul Canic (cu cariera Napoleon)
  - 526.572 RON – Masivul Canicel
  - 782.737 RON – Masivul Orlea
- iii. 4.100.830 RON – statii de epurare a apelor de mina
- iv. 2.758.566 RON – demolare si reabilitare incinte
- v. 2.867.505 RON – refacere infrastructura, pentru:
  - Renovare cladire muzeu – 118.760 RON
  - Refacere conducta magistrala de apa 5 km – 516.632 RON
  - Drum comunal Muzeu-Orlea 0,5 km – 38.764 RON (pietruire)
  - Drum comunal V. Nanului-Manesti 1 km – 68.009 RON (pietruire)
  - DJ742 Gura Minei-Ramificatia Verkes 2 km – 1.642.795 RON
  - Drum comunal Ram. Verkes – intersectia cu drum Rosia Poieni 2 km – 482.545 RON (pietruire)
- vi. 2.330.100 RON – monitorizare
- vii. 5.823.868 RON – conservare
- viii. 17.626.632 RON – proiectare si asistenta tehnica
- ix. 8.460.991 RON – altele (organizare santier, taxe, avize, supervizare, etc.)

In cuprinsul raportului de mediu PUZ Zona Industriala precum si in discutiile din cadrul grupului special constituit s-a ridicat de multe ori problema existentei unor suprafete detinute de catre Minvest si o parte de catre RMGC, in consecinta Minvest neavand obligatia legala de a ecologiza decat acele suprafete care ii apartin. Acest lucru nu corespunde adevarului si, asa cum am aratat mai sus, la Rosia Montana exista un singur perimetru minier iar la momentul de fata obligatia legala de inchidere si ecologizare apartine unui singur operator minier – Minvest Deva.

Pentru aceste lucrari de inchidere si ecologizare s-a emis deja un acord de mediu de catre APM Alba, precum si o serie de alte avize (fapt expus si in cadrul intalnirii grupului special constituit din data de 07.06.2007, cf. Proc. Vb. 111 al ARPM Sibiu), fiind evident faptul ca pe acelasi amplasament nu se pot emite in pararel avize si aprobari pentru lucrarile RMGC de deschidere a unei noi exploatare si pentru lucrarile Minvest de inchidere si ecologizare a fostei exploatare. A se vedea in acest sens si observatiile Institutului de Cercetari Juridice al Academiei Romane in studiul intitulat *Aspecte privind Legalitatea Raportului Evaluarii Impactului asupra Mediului pentru Proiectul Minier „Rosia Montana”*¹: “cele doua proiecte, cel de inchidere si ecologizare a actualei exploatare de stat si cel de al investitorului RMGC, sunt in mod manifest incompatibile, neputandu-se emite de catre autoritatile de protectie a mediului simultan sau succesiv, la un interval scurt de timp, cele doua acorduri de mediu. Singura solutie legala potrivit art. 94 alin. 1 lit. g,h,i, din O.U.G. nr. 195/2005 ar fi ca Statul Roman in

---

¹ Disponibil la

http://www.rosiamontana.ro/img_upload/472936e3bca2bc61045730fbb1869240/OpinieInstitutUltima_1__1.pdf

calitate de actionar al C.N. Minvest Deva S.A., conformandu-se principiului "poluatorul plateste", sa-si continue si sa finalizeze proiectul de inchidere si ecologizare al exploatarii clasice RosiaMin, iar investitorul RMGC trebuie sa astepte finalizarea acestor lucrari, sa-si refaca studiile privind conditiile initiale, raportandu-se la aceasta Alternativa Zero.

Mai mult decat atat, in vederea obtinerii de catre Minvest a unei autorizatii de construire pentru lucrarile propuse de inchidere si ecologizare a perimetrului minier, Minvest trebuie de asemenea, cf Legii 50/1991 privind autorizarea lucrarilor de constructii sa elaboreze un Plan de Urbanism Zonal. Evident pe acelasi amplasament nu pot fi in vigoare concomitent PUZ Minvest si PUZ Zona de Dezvoltare Industriala RMGC si nu se pot emite doua autorizatii de construire una pt lucrari de exploatare si una pentru lucrari de inchidere si ecologizare a aceluiasi perimetru minier.

3. Intocmirea planului de urbanism zonal corespunzator dezvoltarii zonei industriale propuse ar fi trebuit sa preceada evaluarii de mediu pentru proiectul Rosia Montana. Modificarea PUZ i-a fost impusa RMGC inca prin curpinsul **certificatului de urbanism 68 din august 2004**. Conform prevederilor Legii privind amenajarea teritoriului si urbanismului 350/2001, **Art. 32.** - *In cazul in care prin documentatia inaintata se solicita o derogare de la prevederile documentatiilor de urbanism aprobate pentru zona respectiva, prin certificatul de urbanism se poate solicita elaborarea unei alte documentatii de urbanism prin care sa se justifice si sa se demonstreze posibilitatea interventiei urbanistice solicitate. Dupa aprobarea noii documentatii de urbanism - Plan urbanistic zonal sau Plan urbanistic de detaliu - **se poate intocmi documentatia tehnica in vederea obtinerii autorizatiei de construire.** Asadar documentatia pentru obtinerea acordului de mediu (care face parte din documentatia tehnica pentru obtinerea autorizatiei de construire) se poate intocmi numai dupa aprobarea noii documentatii de urbanism. HG 1076/2004 a intrat in vigoare la data de 3 decembrie 2004, deci inainte de demararea procedurii de evaluare de mediu pentru Proiectul Rosia Montana, asadar intocmirea documentatiei pentru obtinerea acordului de mediu fara aprobarea prealabila a noii documentatii de urbanism (aprobare care include evaluarea de mediu cf HG 1076/2004) s-a facut cu incalcarea evidenta a Legii 350/2001 si a HG 1076/2004.*

4. Pentru demararea prezentei proceduri de evaluare a impactului asupra mediului pt PUZ Zona Industriala RMGC a depus la ARPM Sibiu certificatul de urbanism 78/2006, certificat ce impune intocmirea si aprobarea acestui plan. Certificatul de urbanism 78/2006 a fost suspendat prin Incheierea Tribunalului Cluj pronuntata in Dosarul 1245/117/2007 in sedinta publica din data de 20 iulie 2007, pe care am notificat-o ARPM Sibiu prin adresa Nr. inreg 115/30 iulie 2007. Consideram ca procedura SEA pt PUZ Zona Industriala ar trebui incetata pe perioada suspendarii certificatului de urbanism 78/2006, pentru aceleasi motive care au stat la baza suspendarii procedurii EIA Rosia Montana de catre MMDD (o solicitare in acest sens a fost deja adresata ARPM Sibiu de catre Asociatia Centrul Independent pentru Dezvoltarea Resurselor de Mediu Nr inreg 4781/03.09.2007).

5. In cuprinsul raportului de mediu pt PUZ se mentioneaza ca RMGC a parcurs etape de consultare la nivelul Consiliilor Locale Rosia Montana, Abrud, Campeni si Bucium din partea carora s-a primit un aviz de principiu privind PUZ preliminar, neputandu-se de altfel indica date concrete privind aceste consultari si avize.

Contrar celor afirmate, RMGC nu a parcurs procedurile preliminare stipulate de Ordinul Ministerului Lucrarilor Publice si Amenajarii Teritoriului nr. 176/N din 16 august 2000 pentru aprobarea reglementarii tehnice "Ghid privind metodologia de elaborare si continutul cadru al Planului Urbanistic Zonal indicativ GM-010-2000". Mai exact:

informarea populatiei privind intentia de elaborare a unui PUZ, consultarea populatiei, prezentarea proiectului PUZ de catre beneficiar, acceptarea de catre Consiliul Local a propunerilor populatiei, si avizarea de principiu a proiectului de PUZ. In lipsa acestor pasi procedurali, consideram ca RMGC nu putea supune PUZ Zona Industriala Modificata avizarii din partea institutiilor competente la nivel judetean si regional, inclusiv deci avizarii de mediu.

II. Comentarii privind raportul de mediu PUZ Zona de Dezvoltare Industriala Modificata depus la 17 august 2007 la ARPM Sibiu

1. Raportul de mediu in discutie nu indica de cele mai multe ori sursele bibliografice ale informatiilor prezentate iar dintre cele oferite majoritatea sunt raportul privind studiul de impact asupra mediului pentru proiectul Rosia Montana depus la Ministerul Mediului la 15 mai 2006. Consideram insa ca acest din urma raport nu poate fi indicat ca si referinta deoarece nu s-a luat o decizie de mediu pe baza sa si foarte multi experti si grupuri ale societatii civile contesta validitatea datelor prezentate². De asemenea, in putinele alte cazuri cand referintele sunt externe raportului EIM Rosia Montana, acestea sunt extrem de vagi facand imposibila verificarea lor. Un exemplu in acest sens se poate gasi la pagina 25 a raportului in discutie: „Conform aprecierilor Institutului de Economie Nationala, implementarea strategiei este un demers extrem de dificil si de costisitor...”. Nu se indica asadar date studiul, autorul, publicatia, etc.

2. La paginile 35-36 ale raportului de mediu se discuta problema incadrarii in valorile limita prevazute in NTPA 001 a apelor tehnologice cu cianuri din iazul de decantare din Valea Cornei. Referirile se fac insa numai la cianurile usor ‚eliberabile’, pe cand NTPA 001 reglementeaza numai nivelul de cianuri totale, la care raportul nu mai face nici o referire. Se afirma doar fara nici un fel de alta explicatie ca apele de mina epurate „se vor incadra in prevederile normativului NTPA 001 si/sau cu apa din sistemul de apa bruta, dupa necesitati”.

3. La pagina 39 se afirma urmatoarele: „Pentru zona Piatra Despicata, cu o suprafata de 0,2 ha, care include monumentul natural de interes geologic Piatra Despicata se propune reamplasarea intr-un cadru adecvat, in cazul in care amplasamentul va fi afectat de extinderea Carierei Carnic. Propunerea a fost facuta de Academia Romana, Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii (adresa nr. 316/01.07.2004) si a fost adoptata in PUZ analizat”.

Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii din cadrul Academiei Romane a emis intr-adevar un aviz in anul 2002 pentru stramutarea monumentului natural Piatra Despicata. Pe de o parte, avizele emise de aceasta comisie sunt consultative si nicidecum conforme, pe de alta parte avizul din anul 2002 a fost valabil numai pt PUZ Zona de Dezvoltare Industriala Rosia Montana elaborat si aprobat in 2002. Pt PUZ actual ar trebui solicitat un nou asemenea aviz.

4. La pagina 47 a raportului se afirma: „Padurile apartinand fondului forestier national ocupa doar 18 % din suprafata[...] Exista vegetatie forestiera cu valoare productiva redusa, instalata in afara fondului forestier, formand asa-numitele pasuni impadurite[...]”.

Informatiile prezentate sunt eronate. Astfel, prin adresa 27551/IT/23.11.2006³, Ministerului Agriculturii, Padurilor si Dezvoltarii Rurale confirma faptul ca in perimetrul

² [http://www.rosiamontana.ro/index_ro.shtml?x=2043&cmd\[76\]=x-76-2043](http://www.rosiamontana.ro/index_ro.shtml?x=2043&cmd[76]=x-76-2043)

³ http://www.rosiamontana.ro/ANNEX_EIA/anexa11.pdf

minier Rosia Montana exista o suprafata de minim 828.24 ha de teren ce face parte din circuitul forestier national (avand in vedere dispozitiile OUG **nr. 139 din 5 octombrie 2005** privind administrarea padurilor din Romania, Art. 2 (3)), ceea ce inseamna jumătate din suprafata totala a proiectului.

5. In raportul de mediu PUZ se afirma de multe ori ca impact social negativ al stramutarii populatiei si a intregii infrastructuri publice va fi atenuat/diminuat prin construirea amplasamentului de stramutare pe dealul Piatra Alba, o noua asezare beneficiind de facilitati moderne de locuit, infrastructura, etc.

Fata de acest aspect dorim sa precizam ca sansele de realizare ale acestui amplasament sunt nerealiste, RMGC neavand nici un drept real asupra terenului respectiv. Data fiind aceasta situatie, intre RMGC si Comuna Rosia Montana s-a incheiat in iunie 2006 un contract de colaborare care practic pune in sarcina Primariei Comunei Rosia Montana obtinerea autorizatiilor pentru construirea noului amplasament, contract constatat ca fiind nul prin Sentinta Civila Nr. 750/ CA/2007 a Tribunalului Alba, dosar 2135/107/2006⁴.

6. Studiul privind optiunile populatiei prezentat in Memoriul de Presentare, Volumul 1 este mai vechi de 2 ani si deci conform prevederilor Ordinului 176/N/2000 acesta ar trebui actualizat.

7. In aceea ce priveste Alternativa 0, aceasta este analizata partinitor si pleaca de la premise gresite.

In primul rand, asa cum am aratat la inceputul prezentei contestatii, inchiderea minei si ecologizarea perimetrului minier sunt obligatiile companiei Minvest, care detine aprobarile si fondurile necesare acestor lucrari. Nu poate fi primita aprecierea conform careia localitatea nu are posibilitati de dezvoltare fara exploatarea miniera propusa de RMGC datorita posibilitatilor reduse ale bugetului local, asa cum se afirma in cuprinsul raportului de mediu in discutie. Dimpotriva, din bugetul local Rosia Montana s-au alocat, cel putin in ultimul an, sume semnificative pt proiecte de dezvoltare locala, cum ar fi proiecte de restaurare de cladiri monumente istorice apartinand culturilor religioase. Mai mult decat atat, majoritatea fondurilor alocate dezvoltarii infrasturcturii, turismului, etc sunt de pe-acum fonduri structurale.

In studierea Alternativei O, raportul de mediu nu a tinut cont de cel putin urmatoarele aspecte:

- faptul ca Rosia Montana face parte din Regiune Centru si urmeaza tendinta de dezvoltare socio-economica specificata in documente strategice regionale si nationale ca: **Planul de Dezvoltare al Regiunii Centru pentru perioada 2007-2013**, sau documente regionale ca **Programul Operational Regional, Planul Regional de Actiune pentru Ocupare 2006-2009, Planul Regional de Actiune pentru Educatie 2006-2013, PRAI 2005-2013 Plan regional de actiune pentru invatamantul profesional si etnic, Planul regional de actiune pentru mediu etc.**

- faptul ca Rosia Montana va putea beneficia de toate fondurile de dezvoltare disponibile pe baza acestor planuri regionale.

- faptul ca inchiderea exploatarei Minvest se face conform unui plan de reecologizare si atenuare a impactului social, pt care exista avizele si fondurile necesare.

- faptul ca Rosia Montana, ca zona fosta miniera, beneficiaza si de alte finantari pentru mica infrastructura, activitati generatoare de venit si probleme sociale prin Fondul Roman de Dezvoltare Sociala. „Schema de Dezvoltare Sociala a Comunitatilor Miniere” (SDSCM), componenta a proiectelor "Inchiderea minelor si atenuarea impactului social"

---

⁴ http://www.rosiamontana.ro/SEA_RosiaMontana/sentinta_contract_RMGC_RM.pdf

si "Inchiderea minelor, refacerea mediului si regenerare socio-economica" vizeaza sprijinirea activitatilor de dezvoltare locala prin crearea de capacitate la nivelul comunitatilor miniere, finantarea infrastructurii de acces, a micilor afaceri si a serviciilor sociale comunitare. Ambele proiecte de inchidere a minelor sunt coordonate de ministerul de resort (Ministerul Economiei si Comertului, in prezent Ministerul Economiei si Finantelor) si de Agentia Nationala pentru Dezvoltarea si Implementarea Programelor de Reconstructie a Zonelor Miniere (ANDZM). Fondul Roman de Dezvoltare Sociala (FRDS) raspunde de implementarea SDSCM (faza pilot si faza de continuare), existand proiecte care au fost depuse si urmeaza a fi depuse spre finantare din zona Rosia Montana.

- faptul ca in Rosia Montana se implementeaza Agenda Locala 21, proiect al Consiliului Judetean in parteneriat cu Programul Natiunilor Unite pentru Dezvoltare. Asociatia Alburnus Maior a fost invitata sa faca parte din Steering Committee pentru acest proiect, pe cand RMGC nu este un actor implicat in procesul de dezvoltare durabila Agenda Locala 21.

Fata de aceste aspecte mai-sus mentionate, concluzia pe care o desprindem este aceea ca Alternativa O este cea mai viabila si corespunde in cel mai mare grad cerintelor de protectie a mediului si dezvoltare durabila a localitatii.

III. Propuneri privind continutul raportului de mediu

1. Raportul de mediu ar trebui sa descrie felul in care titularul planului a luat in considerare si integrat cerintele si obiectivele stabilite prin urmatoarele planuri, politici si strategii:

a) la nivel national

- Planul National Strategic de Dezvoltare Rurala 2007 – 2013;
- Planul National de Dezvoltare 2007 – 2013;
- Programul National de Inchidere a Minelor si Reconversia Zonelor Miniere;
- Master Planul si Planul de Actiune pentru Dezvoltarea Turismului National 2007 –2026;
- Strategia Nationala si Planul National de Actiune pentru Protectia Mediului;
- Planul National privind Dezvoltarea Zonelor Montane;
- Schema de Dezvoltare Sociala a Comunitatilor Miniere (SDSCM), componenta a proiectelor "Inchiderea minelor si atenuarea impactului social" si "Inchiderea minelor, refacerea mediului si regenerare socio-economica";
- Planul de Amenajare a Teritoriului National Sectiunea a III - a Zone Protejate
- Planul de Amenajare a Teritoriului National Sectiunea a VI - a Turismul – lege in curs de adoptare; proiectul de lege a fost afisat pe pagina web a Ministerului Transporturilor, Constructiilor si Turismului⁵

b) la nivel regional

- Programul Operational Regional;
- Planul de management la nivel bazinal Mures;
- Planul privind hazardul la nivel regional si judetean;
- Planul regional si local pe sanatare

c) la nivel judetean

- Strategia de Dezvoltare a Judetului Alba in curs de elaborare de catre Programul Natiunilor pentru Dezvoltare in parteneriat cu Consiliul Judetean Alba si Primaria Alba-lulia;

---

⁵ [http://www.rosiamontana.ro/SEA_RosiaMontana/patn_turism_2004%20\(1\).pdf](http://www.rosiamontana.ro/SEA_RosiaMontana/patn_turism_2004%20(1).pdf)

- Planul Judetean si Local de Analiza si Acoperirea Riscurilor;

d) la nivel local

- Planurile de amenajament silvic al localitatilor implicate;
- Strategia Locala de Dezvoltare a orasului Abrud;
- Plan de dezvoltare a activitatilor alternative mineritului

2. Raportul de mediu ar trebui sa prezinte intr-o anexa certificatele de atestare pt intocmirea studiilor de impact pt toti autorii raportului, in special S.C. AMEC Earth & Environmental S.R.L. Romania. Raportul sa mentioneze de asemenea calitatea in care Domnul Sergiu Mihut participa la grupul special constituit (de reprezentant al unui ONG specializat in protectia biodiversitatii, expert angajat de catre RMGC pt aceasta procedura, evaluator de mediu?).

3. Raportul de mediu ar trebui sa contina un plan detaliat de informare si consultare a publicului direct afectat/interesat, inclusiv de pe teritoriul Ungariei, in considerarea anuntului recent facut de Ministerul Mediului din Ungaria privind dorinta de participare in cadrul procedurii SEA Rosia Montana. Raportul ar trebui sa descrie de asemenea aranjamentele si procedurile stabilite cu autoritatile competente din Ungaria pentru consultari transfrontaliere pe marginea raportului de mediu si a planului.

4. Raportul ar trebui sa descrie metoda de evaluare prin care s-a determinat ca stramutarea populatiei va avea un impact negativ nesemnificativ, ca pierderea de infrastructura publica din Rosia Montana va avea un impact pozitiv semnificativ, precum si toate celelalte categorii de impact descrise in tabelul 9. Matricea de evaluare pentru aspectul de mediu "Populatia" de la pagina 104 a raportului.

5. Raportul ar trebui sa descrie conformarea planului cu **HG nr. 349 din 21 aprilie 2005 privind depozitarea deșeurilor** si cu **Legea nr. 451 din 8 iulie 2002 pentru ratificarea Conventiei europene a peisajului**.

6. Raportul ar trebui sa contina un studiu privind starea sanatatii populatiei din momentul propunerii planului si un studiu privind impactul asupra sanatatii populatiei, acestea reprezentand cerinte de continut ale raportului de mediu cf HG 1076/2004 si a manualului SEA probat prin Ordinul MMGA 117/2006 (pct. 5.7).

7. Propunem de asemenea ca raportul sa contina raspunsuri, solutii si analize la urmatoarele aspecte:

- Cum va fi garantata conservarea habitatelor listate in Anexele 1 & 2 ale Conventiei de la Berna privind conservarea vietii salbatice si a habitatelor naturale din Europa si in Directiva europeana privind habitatele?;
- O evaluare a alternativelor din punct de vedere al impactului exploatarei asupra ariilor protejate (L. 5/2001) *Piatra Despicata* si *Piatra Corbului* ;
- Solutii pentru diminuarea impactului asupra ecosistemelor acvatice si terestre in timpul constructiei, operarii, inchiderii si in perioada de post-inchidere a minei ;
- O descriere a impactului si masurilor de diminuare a impactului iazului de decantare asupra surselor de apa subterana ;
- O descriere a felului in care exploatarea se conformeaza Ordonantei de Urgenta 244/2000;

- Un calcul al garantiei financiare pentru operarea instalatiei de management al sterilului din Valea Cornei, asa cum cer imperativ atat Hotararea de Guvern 349/2005 privind depozitarea deseurilor cat si Directiva privind Managementul Deseurilor;
- O estimare a garantiilor si surselor de risc definite ca si 'dezastre naturale' – ploii torentiale, alunecari de teren, etc.
- O evaluare a impactului fenomenului numit 'ploaie cu cianuri' generat de evaporarea cianurii din iazul de decantare (a se vedea Planul de Management Aer) ;
- O evaluare a riscurilor asupra sanatatii generate de pierderile de teren agricol si silvic care reprezentau bariere naturale impotriva delasarii aerului poluat ;
- O descriere a impactului transfrontalier in cazul unui accident asupra unor arii naturale importante, cum ar fi Parcul National Körös-Maros din Ungaria situat de-a lungul vaili Muresului ;
- O estimare a valorii teoretice a minelor romane ale sitului Alburnus Maior, precum si a tuturor vestigiilor arheologice;
- O estimare a valorii teoretice si practice a zonei din punct de vedere al patrimoniului natural si al biodiversitatii ;
- O evaluare a veniturilor potentiale generate de turism la Rosia Montana in cazul ne-realizarii proiectului, venituri asociate cu vizitarea galeriilor romane din Masivul Carnic ;
- O analiza a activitatilor economice alternative la Rosia Montana si in zonele invecinate in absenta exploatarei miniere;
- O analiza comparativa a valorii exploatarei miniere fata de valoarea activitatilor alternative mineritului cum ar fi agricultura, turismul, etc. Evaluarea unor scenarii si propuneri similare celor incluse in studiul "Model de dezvoltare a turismului si contributia sa la dezvoltarea durabila in zona Zlatna, Bucium, Rosia Montana si Baia de Aries ca si alternative la activitatile mono-industriale de extractive" realizat de Institutul National pentru Cercetare Dezvoltare in Turism (INCDT) publicat in aprilie 2006. O evaluare a potentialului oferit de fondurile europene de pre-aderare precum si de fondurile structurale din sectorul agricol, cu referinte in particular la dezvoltarea agriculturii montane (exemple SAPARD, LEADER).
- O evaluare a prejudiciului cauzat de declararea Rosiei Montane ca zona industrială si care interzice initierea oricaror afaceri incompatibile cu proiectul minier.

8. Propunem de asemenea ca raportul sa contina raspunsuri, solutii si analize la aspectele incluse in Anexa 1 a prezentei contestatii.

IV. Procedura de informare si consultare a publicului a fost incalcată si in aceasta etapa de definitivare a proiectului de plan sau de program si de realizare a raportului de mediu

Cf Art. 21. - (1) si art. 30 alin. (2) al HG 1076/2004, RMGC avea obligatia de a anunta in mass-media, **inclusiv prin afisare pe propria pagina de Internet**, disponibilizarea proiectului de plan sau de program, finalizarea raportului de mediu, locul si orarul consultarii acestora si faptul ca publicul poate face comentarii si propuneri scrise. Pe pagina web a RMGC www.povesteadevarata.ro a fost publicat insa numai raportul de mediu, fara sa fie insotit de un anunt privind procedura de participare a publicului in aceasta etapa. A se vedea in acest sens :

- ANEXA 2 : toate informatiile despre PUZ Zona Industrială prezente la data de 19 august 2007 pe pagina web www.povesteadevarata.ro
- ANEXA 3 : toate informatiile despre PUZ Zona Industrială prezente la data de 28 septembrie 2007 pe pagina web www.povesteadevarata.ro

- ANEXA 4 : anunt prezent la 28.09.2007 la www.povesteaadevarata.ro privind avizarii favorabile a planului mentionat prin adoptarea procedurii simplificate de reglementare fara aviz de mediu.
- ANEXA 5 : anunt prezent la 28.09.2007 la www.povesteaadevarata.ro privind deciziei de incadrarea planului Modificarea Planului Urbanistic Zonal pentru zona de dezvoltare industrială Rosia Montana in categoria celor care necesita efectuarea evaluarii de mediu.

Consideram astfel ca aceasta etapa a fost viciata si ca masura legala ce se impune este sanctionarea RMGC cf Art. 35. - (1), lit d) al HG 1076/2004 si reluarea procedurii SEA de la etapa de informare a publicului privind disponibilitatea proiectului de plan si finalizarii raportului de mediu. Precizam ca in acest sens am transmis o solicitare si MMDD.

V. Consultari transfrontaliere

Pe data de 17 august 2007, ARPM Sibiu a anuntat disponibilitatea proiectului de plan si finalizarea raportului de mediu pentru „Modificare Plan Urbanistic Zonal - zona de dezvoltare industrială Rosia Montana”, in privinta carora publicul poate trimite comentarii in 45 de zile calendaristice.

Pe data de 13 septembrie 2007 Ministerul Mediului din Ungaria a anuntat faptul ca a transmis autoritatilor romane o cerere de a participa la procedura SEA in baza drepturilor pe care i le confera Conventia de la Espoo.

Dorim sa cunoastem daca termenul limita de depunere a comentariilor s-a modificat in sensul de a permite publicului maghiar si Ministerului Mediului din Ungaria oportunitati echivalente de a studia si comenta pe marginea documentatiei, in baza drepturilor pe care le confera acestora Conventia de la Espoo.

Petentele,

Asociatia Centrul Independent pentru
Dezvoltarea Resurselor de Mediu
Prin Presedinte
Dan Mercea

Asociatia Alburnus Maior
Prin Presedinte
Eugen David